

***Ящук Анастасія Петрівна,**
студентка, спеціальність «Міжнародні відносини,
суспільні комунікації та регіональні студії»,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України (м. Київ, Україна)
Науковий керівник: **Кравченко Наталія Борисівна,**
кандидат історичних наук, доцент,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України (м. Київ, Україна)*

ГЛОБАЛЬНА ГУМАНІТАРНА КРИЗА: ПРОБЛЕМИ І РІШЕННЯ

Глобальна гуманітарна криза є одним із найгостріших викликів сучасності, що охоплює мільйони людей у всьому світі, які страждають від збройних

конфліктів, бідності, голоду, переселення та природних катастроф. Нестача ресурсів, нерівномірний доступ до медичної допомоги й освіти, а також порушення прав людини вимагають термінового реагування як на національному, так і на міжнародному рівнях. У цьому контексті особливо важливими стають пошук ефективних рішень, консолідація зусиль урядів, міжнародних організацій і громадськості та впровадження довгострокових стратегій допомоги постраждалим.

М. Фіннемор та М. Барнетт зазначають, що «глобальна гуманітарна криза – це масштабне порушення життєдіяльності мільйонів людей унаслідок збройних конфліктів, природних катастроф, пандемій, бідності, голоду чи масових переселень. Вона охоплює ситуації, коли населення не має доступу до основних ресурсів: безпечної питної води, продуктів харчування, медичної допомоги, житла та засобів для виживання. Такі кризи часто супроводжуються порушенням прав людини, нестабільністю, насильством і соціальною ізоляцією постраждалих груп» [3, с.238].

Особливістю глобальної гуманітарної кризи є її міждержавний характер – вона не обмежується межами однієї країни й вимагає колективної відповідальності та міжнародної солідарності. Її подолання потребує залучення гуманітарних організацій, урядів, волонтерських рухів та приватного сектору, а також формування системного підходу до попередження криз і швидкого реагування. У центрі уваги таких дій мають бути збереження людського життя, гідності та підтримка найуразливіших верств населення.

Е. Карр стверджує, що глобальна гуманітарна криза є надзвичайно складним явищем, що охоплює цілу низку проблем, пов'язаних із життєдіяльністю мільйонів людей у різних частинах світу. Однією з основних причин таких криз є збройні конфлікти, які змушують людей залишати свої домівки, втрачаючи доступ до базових потреб – безпеки, їжі, води, медичної допомоги. Ситуація ускладнюється тоді, коли держави, охоплені війнами, втрачають контроль над територіями, і громадяни опиняються без належного захисту та підтримки [2, с.124].

Серйозною проблемою також є масове переселення населення. Біженці та внутрішньо переміщені особи стикаються з труднощами інтеграції в нове середовище, де часто відсутні належні умови для проживання, освіти й працевлаштування. Це викликає соціальну напругу не лише в країнах, що постраждали від конфліктів, а й у державах, які приймають велику кількість переселенців.

Порушення прав людини та гендерна нерівність теж входять до переліку гуманітарних викликів. У кризових умовах особливо страждають жінки та діти, які частіше стають жертвами насильства, торгівлі людьми, дискримінації. Відсутність правового захисту та доступу до правосуддя лише поглиблює проблему.

Доцільно встановити, що також вагомим аспектом є недостатня координація гуманітарної допомоги. Часто ресурси розподіляються нерівномірно, а міжнародні програми стикаються з бюрократичними перепонами та нестачею фінансування. Без ефективного глобального управління, постійного моніторингу

та чіткої співпраці між державами та гуманітарними організаціями подолати масштаби цієї кризи неможливо [1].

Відповідно до цього, варто встановити можливі рішення проблем глобальної гуманітарної кризи:

- посилення міжнародної співпраці: координація зусиль між урядами, ООН, гуманітарними організаціями, волонтерами та приватним сектором для швидкого реагування на кризові ситуації;

- збільшення фінансування гуманітарних програм: виділення коштів на підтримку постраждалих регіонів, включаючи продовольчу безпеку, медичну допомогу, освіту та забезпечення житлом;

- протидія збройним конфліктам і дипломатичне врегулювання: активна участь міжнародної спільноти у миротворчих процесах, підтримка мирних ініціатив і санкційний тиск на агресорів;

- забезпечення доступу до базових потреб: налагодження систем постачання чистої води, їжі, медикаментів, санітарних засобів і базового житла для постраждалого населення;

- покращення умов для біженців та переселенців: створення центрів прийому з належними умовами проживання, медичного обслуговування, освіти та професійної адаптації.

Отже, глобальна гуманітарна криза є серйозним викликом для сучасного світу, який потребує негайної уваги та комплексного підходу до вирішення. Збройні конфлікти, бідність, голод, пандемії, порушення прав людини й екологічні катастрофи щороку позбавляють мільйони людей гідного життя та безпеки. Гуманітарні кризи – це виклик не лише для постраждалих країн, але й для всього світового співтовариства. Їх подолання вимагає системного підходу, довгострокових стратегій та послідовного впровадження рішень. Кожна держава, міжнародна організація або окрема людина може внести свою лепту – від фінансової підтримки до волонтерства та інформування. Лише об'єднавши зусилля, людство зможе протистояти цій кризі та запобігти її поглибленню.

Література:

1. Гуманітарна інтеграція у сучасних міжнародних відносинах: поняття, види, правомірність. URL: http://studopedia.com.ua/1_126778_gumanitarna-integratsiya-u-suchasnih-mizhnarodnih-vidnosinah-ponyattya-vidpravomirnist.html

2. Карп Е. Г. Двадцять років кризи, 1919–1939: Вступ до вивчення міжнародних відносин. Київ: Наш формат. 2020. 336с.

3. Фіннемор М., Барнетт М. Правила для світу: Міжнародні організації в глобальній політиці. Львів: Видавництво старого Лева. 2021. 384 с.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
УКРАЇНИ**

**Гуманітарно-педагогічний факультет
Кафедра міжнародних відносин і суспільних наук**

**ІНСТИТУТ ПОЛІТИЧНИХ І ЕТНОНАЦІОНАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ім. І.Ф. КУРАСА НАН УКРАЇНИ**

ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ НАН УКРАЇНИ

ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ

**ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОГДАНА
ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

ЯГЕЛЛОНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (Республіка Польща)

ФОНД ГЕРДИ ХЕНКЕЛЬ (Німеччина)

УНІВЕРСИТЕТ МАЙНЦА ІМЕНІ ЙОГАННА ГУТЕНБЕРГА (Німеччина)

КАГУЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ П. ХАШДЕУ (Молдова)

МУЗЕЙ КАРОЛЯ І В БРАЇЛІ (Румунія)

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«УКРАЇНСЬКА ДИПЛОМАТІЯ:
СТАНОВЛЕННЯ, РОЗВИТОК ТА ПЕРСПЕКТИВИ»**

10 квітня 2025 р.

м. Київ

Українська дипломатія: становлення, розвиток та перспективи / за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції. Київ, 10 квітня 2025 р. Київ, 2024. 357 с.

Збірник наукових праць укладено за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції «Українська дипломатія: становлення, розвиток та перспективи», яка була організована кафедрою міжнародних відносин і суспільних наук гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України 10 квітня 2025 р. Наповнення рубрик синхронізовано з основними напрямками роботи конференції і охоплює широке коло питань щодо витоків, традицій, розвитку та перспектив української дипломатії; аналізу стану дипломатії в умовах сучасних глобальних викликів та стратегічних пріоритетів світової, європейської та вітчизняної дипломатії в умовах російсько-української війни.

Видання розраховане на науковців, викладачів, аспірантів, студентів, а також усіх хто цікавиться питаннями сучасних міжнародних відносин та розвитку української дипломатії.

Рекомендовано вченою радою гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 10 від 16.05.2025 р.).

Редакційна колегія:

Ткачук В.А., д-р екон. наук, проф. (голова);
Ніколаєнко С.М., д-р пед. наук, проф. (співголова);
Тонха О.Л., д-р сільгосп. наук, проф. (голова);
Любовець О.М., д-р істор. наук, проф.
Харченко С.В., д-р філол. наук, проф.
Хвіст В.О., канд. іст. наук, доцент

Відповідальна за випуск докт. іст. наук, проф. Любовець О.М.

Тези подано в авторській редакції.

Автори тез відповідають за достовірність викладеного матеріалу, за правильне цитування джерел, посилання на них та інших відомостей.

Передруковувати опубліковані в збірнику наукових праць матеріали дозволяється тільки за згодою авторів.